

Мъри Лейнстър
Странната история на Джон
Кингман

Всичко започна в мига, когато доктор Брайдън реши да прегледа историята на болестта на някой си Джон Кингмън.

Създадената няколко години преди провъзгласяването на независимостта на Съединените щати Мидуилска Психиатрия заслужено се гордеше с картотеката си, но в картоната на Джон Кингмън младият доктор Брайдън откри за свое учудване прекалено много пропуски.

Там бе записано:

Фамилия: Кингмън

Име: Джон

Цвят на кожата: бял

Пол: мъжки

Ръст: 5 фута и 8 дюйма

Цвят на косите: черно-кафяв

Забележка: физически недостатък; пациентът на двете си ръце има по шест пръста. В излишните пръсти има кости; пръстите функционират нормално.

Възраст: черта

Националност: черта

Място на раждане: също черта

Диагноза: нетипична параноя с ярко изразена мания за величие, без да се съпровожда, както е обикновено, от мания за преследване.

Забележка: пациентът не разбира добре английски (ако въобще разбира). Не говори.

Следваха още три графи:

Близки родственици: черта

История на болестта: черта

Дата на постъпването: отново черта

За Мидуилската Психиатрия картоната бе учудващо непълна. Ако пациентът биваше взет някъде от улицата и не са могли да установят личността му, тогава възрастта и националната принадлежност действително щяха да останат неизвестни. И в този случай напълно естествено, че близките родственици и мястото на раждане също ще липсват. Но историята на болестта – най-малкото, изреждането на събитията, предшествували постъпването в болницата, – би трябвало да има. И съвсем сигурно, на картоната трябва да има датата на постъпването!

Младият доктор Брайдън беше крайно ядосан. Неотдавна Ейтцън предложи нов метод на лечение: еуфоричен шок и Брайдън нямаше търпение да го изпробва, – разбира се, на болен, който няма друга надежда да се излекува. Той даде картоната в регистратурата с молба за справка.

Само два часа по-късно доктор Брайдън лежеше в зелената трева пред административния корпус и с удоволствие подръпваше дим от лулата, напълнена с отвратителен тютюн. Над главата му се простираше чудесното синьо небе, а сенките от алеята на дъбовете образуваха по ливадата странни фигури. Той се бе задълбочил в „Американски психиатрически журнал“. Статията се наричаше „Реакция на еуфоричния шок на десет души болни от параноя“. До него царствено бе вдигнал глава Джон Кингмън. Облеклото му, както на всички бедни пациенти без никакви роднини, се състоеше от странно съчетание на избелели парцали. Погледът му бе устремен нейде в пространството. Първото впечатление от него бе на човек, който се смята неизмеримо над простосмъртните. На възраст изглеждаше доста неопределено – някъде между четиридесетте и шестдесетте. Китките с шестте пръста грациозно бе поставил на коленете си. Той с необикновена искреност пренебрегваше хората и всичко, с което те се занимаваха.

Докторът дочете статията. Замислено посмукваше угасналата лула и поглеждаше под вежди Джон Кингмън. Хората с болни души се държат непредсказуемо и с тях трябва да се държиш като с деца или диви животни – основното е да не ги изплашиш.

– Джон – каза той замислено, – мисля, че ще успеем да Ви излекуваме.

Кингмън с пренебрежение погледна младия лекар. Изглежда го забавляваше, че някакво си човече е събрало достатъчно нахалство да се обръща лично към самия Джон Кингмън, който е така над простосмъртните, че подобна наглост дори не го дразни.

– Тук, сигурно Ви е скучно – каза Брайдън все така замислено. – Смятам, че нещо може да се направи. Собствено казано...

Той забеляза, че към него се приближава чиновникът от регистратурата, изглеждаше нещо разстроен, и замълча. В ръцете си държеше картоната, получен от доктор Брайдън преди два часа.

– А-а... докторе – объркано замънка той, – нещо не е наред. Дори много... С документите, имам пред вид.

Появата на още едно жалко същество Джон Кингмън стана още поотнесен, ако това въобще бе възможно. Той се взираше в пространството, божествено равнодушен към тези нищожества.

– Да? – заинтересува се Брайдън.

– Липсва датата на постъпване! – изрече чиновника. – Вие добре знаете, че всяка година се прави пълен списък на пациентите. Помислих си, че ако първо погледна в коя година се появява за пръв път името му, после само в тази година ще търся документите му. Но дори в списъците от преди двадесет години има името Джон Кингмън!

– Тогава погледни в списъците преди тридесет години.

– Аз... аз... погледнах и там – с труд промълви чиновникът. – Той и тогава е бил тука.

– А преди четиридесет? – попита докторът.

Чиновникът преглътна мъчително.

– Доктор Брайдън – отчаянието караше гласът да трепери. – Аз се порових в архива, където се пазят документи още от 1850 година. Той... той още тогава е бил сред пациентите!

Брайдън скочи и инстинктивно изтръска полепналата трева.

– Ама че глупости! – каза той. – Това е преди деветдесет и осем години!

Чиновникът съвсем се предаде.

– Знам това докторе. Тук нещо не е наред! Към регистратурата никога не е имало никакви претенции. Аз работя тук от двадесет години и...

– Сам ще дойда и ще погледна – реши докторът, – а вие извикайте санитар, който да отведе болния в стаята му.

– До-добре докторе. Вед... веднага.

И в същият миг доктор Брайдън забеляза, че Джон Кингмън е благоволил да му обърне внимание. В погледа му се четеше такова високомерно снизхождение, че би довело до яростно избухване когато си иска, но лекарите умеят да възприемат поведението на болните като проява на определени симптоми, а не като нещо лично.

– Това е просто смешно – изръмжа Брайдън и се обърна към пациента (както подобава на добър психиатър), като към напълно нормален човек. – Вие не бихте могли да прекарате тук деветдесет и осем години!

Дясната му ръка с шесте си пръста се размърда. Джон Кингмън показа с пръстите, че иска да пише. Брайдън му подаде молива си, порови се в джобовете и намери листче хартия.

Погледът на Джон Кингмън продължи да бъде все така занесен и той дори не поглеждаше, какво правят ръцете му. А те рисуваха бързо и умело. След няколко секунди болният върна молива и листа и отново се върна към божествената безразличност спрямо простосмъртните. Но

сега на лицето му витаеше едва забележима усмивка, прекалено тържествена и презрителна.

Брайдън погледна рисунката. Това бе някакъв чертеж. Линиите се преплитаха сложно, а в центъра имаше нещо неразбираемо с неправилна форма. Това не приличаше на обикновените драсканици на лудите. Макар и със загадъчно съдържание, рисунката изглеждаше абсолютно разумна. В проявите на повечето психозаболявания има нещо общо и това е детското. Но този случай бе някакво изключение. А и чертежът изглеждаше някак си на познато нещо. Някъде и някога Брайдън бе виждал подобно нещо. Това няма никакво отношение към психиатрията, но...

Брайдън стъгна листа и го прибра в джоба си.

– Това не е по моята част, Джон – каза той на Кингмън. – Но аз ще направя справки. Мисля, че мога с нещо да ти помогна.

Дойде санитарят и Джон Кингмън позволи да го отведат. По-точно казано той с величествена осанка шестуваше пред санитаря и небрежно се отдръпваше при докосванията му, сякаш това представляваше светотатство, което жалкият човек, поради невежеството си, не бе в състояние дори да осъзнае.

Само половин час бе нужен на доктор Брайдън заедно с чиновника да прегледа всички документи, като започна от най-последните. Постепенно печатаното се замени с ръкописно, а хартията пожълтя. Но и в най-старите регистрационни книги на Източно-Пенсилванската лудница (която през 1850 година стана Мидуилска болница за душевни увреждания) на пожълтелите страници с избеляло мастило всяка година се споменаваше името Джон Кингмън. На две места имаше забележки. Първата бе написана в 1880 година. Някой от медицинския персонал (през онези години не съществуваше понятието психиатър) бе нанесъл: „Висока температура“. И нищо повече. А в 1853 година против името на Джон Кингмън бе добавено с гризлив почерк: „Този човек на всяка ръка има шест пръста“.

Надписът бе направен преди деветдесет и пет години.

Докторът погледна развълнувания чиновник. Историята на присъствието на Джон Кингмън в болницата не се побираше в никакви рамки. Авно за объркания човечец това означаваше, че се хвърля сянка на регистрацията и следователно на собствената му репутация. Той ще нервничи до мига, в който се намери виновника за грешката, желателно – някой негов предшественик.

– Някой е забравил да напише обяснителна записка – предположи

докторът, макар в дъното на душата си да не вярваше. – Сигурно в болницата е бил приет неизвестен човек, който е бил записан напосоки под името Джон Кингмън. С течение на времето е умрял, а името е станало нарицателно. Така са почнали да наричат тези пациенти, чиито личности е било невъзможно да установят. И когато поредният Джон Кингмън умираше, името му слагали на следващият безименен пациент. Това е всичко!

Чиновникът с радост тръгна да проверява тази хипотеза, но самият Брайдън не вярваше в нея. Още през 1853 година някой бе отбелязал, че пациентът притежава на всяка ръка по шест нормални пръсти. Малко е вероятно, че в една и съща болница, макар и в продължение на цяло столетие, може да има двама подобни болни?

Брайдън се замисли и реши да направи справка в музея на болницата. Там се съхраняваха, но не се показваха приспособления с които лекували душевноболните в онези години, когато Мидуилската болница била току-що основана (в 1776 година). Това е най-старото подобно заведение в Съединените щати, но да се вижда по какъв начин лекували пациентите (Още ги наричали луди), е направо неприятно.

Но двевниците от онези години се бяха запазили. Подвързията бе от телешка кожа, хартията – плътна и гланцова, почеркът – калиграфски. Доктор Брайдън прехвърляше том след том. Той срещна името Джон Кингмън в 1820, 1801, 1795 години. В списъка на 1785 то липсваше. Брайдън намери записа за постъпването му в болницата през 1786 година. На двадесет и първи май 1786 година (десет години след откриването на Мидуилската болница), преди сто шестдесет и две години, в книгата бе записано:

„Нещастниятъ безумецъ що приехме днесъ бе именован Джонъ Кингманъ, тъй щото се държи съ достоинство кралско. Висотата му е 5 фута и 8 дюйма. Не знае английски, нито другъ язикъ никакъвъ, известнъ на учените люде в окръга. На всека ръка има по шестъ пръста, но пръстите шести са правилни по формата си и действуватъ нормално. Докторътъ Сънфордъ отбеляза, дето има голема телесна температура. На лявата му плешка има странна рисунка, що въ очите на науката не се явява татуировка. Безумието му се състои въ туй, щото се смята за толкова великъ, та не забелязва околните люде, та затуй ако го не бяха затворили в болницата, щеше да погине отъ гладъ. На три пъти по време на прегледъ той властно протегна ръка за писмени принадлежности и рисува някакви изображения сложни, но безъ никакъвъ разумъ, както всичките учени люде показаха. За лудъ го призна консилиумъ въ съставъ

докторъ Сънфордъ, докторъ Смитъ, докторъ Хейлъ и докторъ Боуда.“

Младият Брайдън препрочете записа, после го потрети и се почеса по главата. Когато чиновникът се върна и разстроен му съобщи, че през дългата история на болницата пациент на име Джон Кингмън не е умирал, той не се учуди.

– Напълно е вярно – каза той на чиновника, който се приближаваше към началните фази на истерическия припадък. – Той действително не е умирал и аз искам този Джон Кингмън да бъде прегледан основно. С него отдавна никой не се е занимавал. Изглежда сто шестдесет и две години е бил забравен. Моля ви, намерете ми всички документи, които се отнасят за постъпването му в болницата. Това е станало на 21-и май 1786-а година.

И си тръгна, като остави чиновника в състояние близко до шоковото. В главата на чиновника възникна мисъл, че самият доктор Брайдмън е полудял, но когато намери търсените книжа, реши, че в най-скоро време и той ще попълни редовете на пациентите.

* * *

Когато Джон Кингмън бе доведен в лабораторията, му стана смешно. В продължение на десет секунди (Брайдън не сваляше очи от него) той разглеждаше суперсъвременното научно оборудване. И не възникна съмнение, че веднага схвана не само предназначението на всеки предмет, но и начина, по който се използва. Пациентът искрено се забавляваше, а когато погледна рентгеновия апарат, усмивката му изрази такова презрение, че на рентгенолога косите му настръхнаха.

– Не откривам никакви следи на параноя – изрече Брайдън. – Когато тук се появяват болни от тази болест и им показват механизми с неизвестно за тях предназначение, те започват да изпитват подозрение, че след малко ще започнат да ги измъчват или дори ще ги убият.

Джон Кингмън погледна Брайдън, протегна шестопръстата си ръка и показа с жест, че иска да рисува. Взе молива и листа от доктора и небрежно нахвърли някакъв чертеж. Когато го довърши се захвана със следващия. Като свърши, подаде рисунките на Брайдън и потъна в привлекателната поза на невероятно презрение към всичко човешко.

Брайдън погледна изрисуваните схеми и повика рентгенолога.

– Това прилича ли ти на схема на рентгенов апарат? – попита сухо той.

Рентгенологът само замига усилено.

– Той не използва общоприетите символи – започна той

колебливо. Но ако... ами да. Така е обозначил катода... а тук... ехей, да-а-а... – замисли се дълбоко. – Но моля ви, тук трябва да бъде съвсем иначе! – изучи внимателно чертежа и възбудено продължи. – Погледни, той е поставил подобно поле като на електронен микроскоп! Каква идея! Ако се направи така, ще се получи прав поток електрони и по-те-сен рентгенов лъч...

– Наистина е интересно! – прекъсна Брайдън излиянията на рентгенолога. – А какво е това на втория чертеж? Още един рентгенов апарат ли?

Рентгенолога се прехвърли не следващия лист и като помълча съредоточено известно време каза със съмнение в гласа си:

– Което не знам, не знам. Той въобще не използва общоприетите символи. Ето същото обозначение за катода, като на първия чертеж, а тода пък... прилича на приспособление за ускоряване на потока електрони. Нущо като тръбата на Кулидж. Само че... – почеса се по главата. – Май се сещам, какво се е опитал да начертае. Ако такова нещо наистина задействува, то ще може да работи с всяка лъчева тръба и всякакво приложено напрежение. Аха! И цялото излъчване остава вътре в тръбата. Няма никаква опасност. Гледай ти, това нещо може да работи и от захранване на проста батерийка! Лекарите ще носят рентгеновите апарати в куфарчетата си!

Той все повече се възбуждаше. Накрая замърмори:

– Това изглежда безумно, но... Слушай, докторе! Остави ми този чертеж да го изуча подробно. Поразително! Господи! Това е!... Та аз ще мога да направя такава машинка и да я използвавам. Не всичко ми е още ясно и затова...

Брайдън издърпа от ръцете му листата и ги прибра в джоба си.

– Джон Кингмън – каза той, – е пациент вече шестдесет и две години. Струва ми се, че има още с много неща да ни изненада. Е, време е за работа!

А на самият Джон Кингмън явно му беше доста смешно. При всякакви други обстоятелства това му поведение (той се държеше с присъстващите като с кретени), би разярило събеседниците му. Той бе начертал схемите с вида на възрастен, който си играе с малки деца. Погледна термометъра и презрението му нарасна. И позволи снисходително да му измерят температурата под мишницата. Електрокардиографът предизвика интерес като някаква непозната играчка. Усмихна се, когато снимаха татуировката на плешката. И всичко това с радушно презрение. Той бе така над всички ставащо, че дори не се дразнеше от примитивното им

любопитство.

Затова пък Брайдън ставаше все по-бледен и бледен. Температурата на Кингмън бе 105 по Фаренхайт. И същата температура бе измерена и през 1850 година (преди деветдесет и осем години) и през 1786 (преди век и половина). А на външен вид приличаше на четиридесет, е, петдесет годишен. Честота на пулса – сто петдесет и седем удара в минута. Докато електрокардиографът показваше нещо абсолютно несъобразно.

– Може да се помисли, че има две сърца – помисли Брайдън.

Рентгеновите снимки взе предпазливо с вид, който очакваше да види на тях нещо съвсем невероятно. И видя! Когато Джон Кингмън е бил приет в болницата, още не са съществували рентгенови апарати. И естествено снимки не са му правили. А той имаше две сърца. И три ребра в повече на всяка страна. Дори лакътните стави изглеждаха други. Да не споменаваме за четирите допълнителни прешлена. И формата на зъбите се отличаваше от обикновената.

Обследването свърши и Джон Кингмън впери очи в Брайдън с презрително тържество. Мълчеше и бе обвит в достойнство като с плътно наметало. Докато позволи мълчаливо на санитаря да го облече, гледаше гледаше с достойнство пространството и мислеше за нещо недостъпно на простосмъртните. Подле снисходително се обърна към Брайдън и снизходително помоли с пръсти, че иска да пише. Докторът прибледня, но подаде лист и молив.

Джон Кингмън благоволити още един път да погледне на листа на който бе рисувал. Върна го на Брайдън и отново се вдълбочи във величественото си равнодушие. На листчето сега имаше още десетина схеми. Първата бе точно копие на нарисуваната пред административния корпус. Непосредствено до нея друга, приличаща на първата, но не съвсем. Третата бе нещо средно между двете. Всеки следващ чертеж крачка по крачка проследяваше измененията до последните две. Едната по пътя на свършените логически вариации се връщеше към първоначалното положение, а втората представляваше нещо невероятно сложно и оплетено, като централната част се разделяше на две секции, здраво свързани помежду си.

На Брайдън му спря дъхът. Както озадачения рентгенолог от непознатите символи, с които се изразяваха познати идеи, така и той отначало не можа да разбере познатото в първата картинка. Но последната поясняваше всичко. Почти напълно съвпаднаше с таблиците, които поясняваха делението на атомното ядро при верижна реакция. Ако се предположи, че Джон Кингмън не е луд, ставаше очевидно, че е изобразил

физически процес, който започва в нормалните и стабилни атоми и завършва при нестабилните, като един от изходните атоми се връща в първоначалното си състояние. Накратко казано, това бе процес на физическа катализа, в резултат на която се получаваше свободна атомна енергия.

Брайдън погледва вътре в презрителните и несмешливи очи на Джон Кингмън.

– Ти победи – каза той с несигурен глас. – Аз както и преди смятам, че си луд, но ако това е наистина така, то ние сме още по-луди.

* * *

Документите за приемане на Джон Кингмън в болницата бяха на сто шестдесет и две години. Хартията бе пожълтяла и станала крехка и чуплива. Орфографията и начините на изразяване изглеждаха странни, дори често смешни. В тях се казваше, че Джон Кингмън бил намерен на 10-и април 1786-а година. Пръв го видял Томас Хокс, който карал пшеница за град Аврора в щата Пенсилвания. Дрехите на Джон Кингмън изглеждали странни и се различавали от обичайните за онова време. Платът наподобявал коприна, но същевременно изглеждал метален. Хокс се удивил, но решил, че това е някакъв бродещ артист, който си е пийнал малко повече и сега се е заблудил, а костюма е забравил да сваля след преставлението. Той спрял каруцата си и поканил любезно непознатия да се качи. Попитал го как се казва. Непознатият презрително мълчал и въобще се държал високомерно. Хокс попитал видял ли е той падащите през нощта звезди, за които всички в града говорели. Но и този въпрос бил пренебрегнат. Когато пристигнали в града той с истинско кралско достойнство се изправил сред улицата и презрително се огледал. Около него се събрала тълпа, която непознатият високомерно не забелязвал. Той с величествен жест повикал солидния възрастен мъж на име Уичерли, навел се и започнал нещо да рисува в прахта. Но когато мистър Уичерли нищо не разбрал от картината, пришълеца започнал ядосано да плюе в тълпата. Хората се възмутили и непознатият бил прибран в полицейския участък.

Брайдън търпеливо изчака главният лекар на Мидуилската болница и човекът от Вашингтон да прочетат пожълтелите от времето страници. После спокойно обясни:

– Той, разбира се, е луд. Типичен параноик. Той е убеден в превъзходството си пред нас, както, например, Наполеон или Едисон, ако се окажеха внезапно сред австралийските аборигени. Може би Кингмън е

прав, както биха били и те прави. Но ако беше нормален, би могъл да го докаже. Вместо това е погълнат от съзерцанието на собственото си величие. Така че той е типичен параноик. Може смело да се предположи, че той е станал луд, преди да се появи сред нас. Но му липсва манията за преследване.

Главният лекар каза шокирано:

– Доктор Брайдън! Вие го казвате така, сякаш този човек е пришълец от космоса!

– Така си е! – натърти Брайдън. – Температурата на тялото му е сто и пет градуса. Обикновен човек не би преживял дълго с такава температура. Той има излишни ребра и прешлени. Ставите му са различни. И накрая – има две сърца. Ние изследвахме системата на кръвообращение с инфрачервено излъчване и тя се различава от човешката. Освен това се числи към пациентите на болницата вече сто шестдесет и две години. Дори да е човек, то той най-малкото е необикновен човек.

Чиновникът от Вашингтон запита с интерес:

– Доктор Брайдън, как смятате, откъде е дошъл?

Докторът разпери ръце, преди да отговори:

– Може само да се гадае. Но аз изпратих фотокопия на схемите му в Бюрото за Стандарти и написах съпроводителна записка, в която казвам, че това е нарисувано от наш пациент и ми напомня нещо от ядрената физика. Попитах ги, действително ли е така? – Той погледна човека от Вашингтон. – И след тридесет и шест часа се появявате вие. Доколкото мога да преценявам, това означава, че Джон Кингмън наистина притежава познания в областта на ядрената физика.

– Наистина притежава – тихо произнесе човекът от Вашингтон. – Чертежите на рентгеновите тръби също са интересни, но останалото... Както успяхме да разберем, на тях е посочен начин за получаването на енергия от силиций, един от най-разпространените елементи на Земята. Така че, доктор Брайдън, откъде е този човек?

Брайдън стисна зъби.

– Вие сигурно сте забелязали, че в документите се споменават падащи звезди, които в онези години са предизвикали доста приказки. Аз прегледах тогавашните вестници. Те пишат за голяма звезда, която се спуснала на Земята, а после, както споменават няколко заслужаващи доверие свидетели, отново се издигнала. А след известно време по небето пролетели още няколко звезди, но нито една от тях не паднала на Земята.

Главният лекар се усмихна:

– Удивителното е, че след такива заявления болницата ни не се е напълнила до край с пациенти.

Човекът от Вашингтон дори не се усмихна.

– Според мен – замислено каза той, – октор Брайдън иска да каже, че на Земята се е спуснал космически кораб, оставил е Джон Кингмън и си е заминал. Може би тях са ги преследвали.

Главният лекар на болницата се разсмя, с което показа, че е оценил добре шегата.

– Ако Джон Кингмън е наистина пришълец – каза човекът от Вашингтон, – и е долетял отнякъде преди около двеста години, където са знаели за атомната енергия и ако наистина е бил луд, той тогава е откраднал кораба и е бягал. Него, естествено са го преследвали и той е бил принуден да се приземи тук.

– А кораба? – поинтелесува се главният лекар. – Ако нашите деди са намерили космически кораб или самолет, за находката биха се запазили някакви сведения.

– Да допуснем – каза човекът от Вашингтон, – че преследвачите са имали нещо като радар... Дори ние го имаме! Та, той е поставил кораба на автопилот и така е обърнал следите си. Може да го е насочил към слънцето. Това обяснява излитащите и минаващите звезди. Какво ще кажете за това, докторе?

Брайдън само вдигна неопределено рамена.

– Никакви доказателства нямаме. Той е един луд. Но ако успеем да го излекуваме...

– И как, смея да попитам, вие се каните да го лекувате? – запита човекът от Вашингтон. – Аз мисля, че параноята е на практика неизлечима.

– Не е съвсем така – отвърна Брайдън. – сега за лекуването на слабоумието и шизофренията се прилагат с успех различни видове шокове. За параноиците нищо заслужаващо внимание не е съобщавано. Но наскоро доктор Ейтцън предложи да се прилага еуфоричен шок. Същността се състои в това, че натрапчивата илюзия да се разсее чрез създаването на халюцинация.

Главният лекар чрез размърдването си изказа неодобрението си към предлагания метод. Човекът от Вашингтон търпеливо чакаше.

– Когато се лекуват пациентите чрез еуфоричен шок – започна внимателно Брайдън, – даваните лекарства снемат напрежението и тревогата и създават усещане на еуфория и благополучие. Ейтцън добави към тях и халюциногени. Изглежда, това съчетание временно потапя болния

в състояние, в което илюзията се осъществява и той си почива от борбата против действителността. И при това преминава през нещо като супер катарзис: осъществяват се всички негови желания. Много често след първия шок пациентът за кратък период от време си проявява разсъдъка. Процентът на излекуваните е доста висок.

Човекат от Вашингтон запитва:

– А какво е съвместимостта на неговите и земните аминокиселини?

Брайдън го изгледа с уважение.

– Не зная, но той почти два века се храни със земни храни и както знаете вече е доказано, че белтъците на всички планети под всички слънца трябва да бъдат еднакви. Но абсолютна сигурност нямаме. Той може да развие нещо като алергическа реакция. Вие казвате, че схемите имат огромно значение. Сигурно има смисъл, преди да почнем лечение то му, да разберем от него, колкото се може повече.

– Е, да – снисходително се съгласи главният лекар, – щом е изчакал сто и шестдесет и две години, то няколко седмици или дори месеци са нищо в сравнение с отминалото. И аз бих желал да наблюдавам хода на експериментта. Наистина, скоро трябва да изляза в отпуска...

– Едва ли ще бъде нужно – прекъсна го човекът от Вашингтон.

– Аз вече споменах, че ще бъда в отпуска.

– Джон Кингмън в течение на сто шестдесет и две години се е опитвал да ни съобщи, как да получим управляема атомна енергия – каза тихо човекът от Вашингтон. – И джобни рентгенови апарати, и Бог знае още какво. Може някъде в болницата ви да се пазят чертежи на антигравитационни устройства, атомни бомби с висока ефективност, космически кораби или други оръжия, способни да унищожат цялото население на Земята. Боя се, че персоналът на болницата ще трябва да прекрати всяка връзка с външния свят, докато не проверим всичко.

– Но това е чудовищно! – възмути се главният лекар.

– Напълно вярно. Развитието на човечеството с векове напред е в главата на един луд. Двеста години прогрес е загубен напразно поради това, че се намира в лудницата. Но ще бъде къде по-лошо, ако информацията му бъде завладяна от други луди, които не седят в лудници, само защото се намират да кормилото на властта. Седнете, моля!

Главният лекар седна, а човекът от Вашингтон продължи:

– А сега, доктор Брайдън...

* * *

Джон Кингмън прекарваше дните си в презрително и тържествено

веселие. Брайдън мрачно го наблюдаваше. Мидълуилската Психиатрия се превърна във въоръжен лагер – навсякъде се разхождаха военни постове и най-вече около сградата, където обитаваше странния пациент. Сега край него непрекъснато се тълпяха висококвалифицирани психиатри и учени и той изпитваше пълно удовлетворение.

Той се намираше в царствена и тържествуваща откъснатост от света. Той бе най-великата, най-важната, най-значителната личност на цялата планета. И глупавите същества, които я населяваха (само външно приличаха на него), най-после бяха осъзнали божествеността му. Сега се блъскаха край него. И му приказваха на глупавия си език (той бе на такова високо ниво, че да падне до изучаването му). Напълно е възможно Джон Кингман да си е измислил съвсем определен етикет, който трябва да съблюдават тези глупави същества и само тогава той ще благоволит да ги забележи.

Обследователите извършваха разнообразни анализи, а той не обръщаше никакво внимание на действията им. Те се опитваха с разнообразни хитрини да го накарат да изкаже знанията си. И веднъж, като злорадно се усмихваше, той начерта диаграмата на някаква реакция, която такива жалки мозъчета едва ли биха могли да схванат. Те се развълнуваха диво, а той страшно се развесели. Когато те изпитат на практика тази реакция и превърнат хиляди квадратни мили в изпепеляваща пара, тези, които оцелеят, ще осъзнаят, че нито с хитрост, нито със сила не могат да го заставят да разкрие богатството на богоподобния му ум. Нака тогава измислят подобаващ етикет с който да го умилюват. Нека се унижават, нека се молят, нека принасят жертвоприношения в негова чест. Нака се отрекат от другите си богове заради него – Джон Кингман, Великият! Когато тази реакция унищожи милиони същества, само тогава те ще разберат, че в него е съсредоточена цялата мъдрост, цялата сила и цялото величие на света.

Но Брайдън предотврати катастрофата. Когато в отговор на изтъчената хитрост на един учен, Джон Кингман изобрази нова атомна реакция, докторът запротестира.

– Пациентът се явява параноик – обясни той мрачно. – За умствениците му процеси са характерни подозрителността и хитростта. Той всеки миг може да нарисова нещо, което да доведе до всеобща катастрофа и това само и само да изтъкне собственото си величие. Не бива в никакъв случай да му се доверяваме! Трябва да сме внимателни!

Той обикаляше хората един след друг и ги убеждаваше, че параноикът може да направи всичко, с цел да докаже, че той е най-велик на

света.

Новата реакция опитаха с микроскопически количества вещества и... унищожиха всичко в радиус на петдесет ярда. Това реши окончателно въпроса със състоянието на Джон Кингмън. Той беше луд. Той знаеше в областта на ядрената физика повече от всички хора взети заедно. Но докато си оставаше луд, на получените знания не можеха да се доверяват. Затова си струваше да рискуват и да се опитат да го лекуват.

Брайдън отново запротестира:

– Аз настоявах да го излекуваме – твърдо каза той, – но това бе преди време. Той позволи на Съединените щати да изскочат напред с няколко столетия в областта на ядрената физика. За него си мисля само като пациент. И като такъв можем да опитаме всичко, независимо от риска. Но той не е човек и смятам, че не бива да го лекуваме. Не зная, какво може да стане. А може да стане, каквото си иска.

Поради възраженията му, лечението започна цяла седмица по-късно, когато специално разпореждане на самия президент разреши изхода на делото. На доктор Брайдън му наредиха и той се подчини. Първо провери Джон Кингмън на поносимост спрямо еуфоричните лекарства. Организмът му не показва никаква отрицателна реакция. Направи същото и за халюциногените. Резултатът бе същият. И тогава...

Той инжектира на Джон Кингмън направо във вената смес от нужните вещества. Дозата беше недостатъчна за предизвикването на пълния ефект. Докторът смяташе да направи като минимум поне още една инжекция, а може би и повече, за постигането на пълен еуфорически шок. Не искаше да рискува. Първата доза щеше само да подобри настроението на пациента.

Но веднага Джон Кингмън започна да се гърчи в ужасни мъки. Брайдън имаше представа за алергиите и синенергията, но това което стана не можеше да предскаже. Случва се прост аспириин да съсипва хората. често пеницилинът предизвиква появата на силен обрив по кожата. Чистият препарат предизвиква едни последици, а при смес с други вещества – противоположните. И често те са непоправими. Лекарството, предизвикващо еуфория, се оказа за Джон Кингмън напълно безвредно, както и халюциногена, но взети заедно те се оказаха за него смъртоносна отрова.

Той бе в безсъзнание три седмици. Два дни се гърчеше като обезумял. Комата бе дълбока. Четири пъти мислеха, че е предал богу дух.

Но след три седмици отвори очи. А след още една заговори. Още от първите дни пролича, че е объркан. Той престана да бъде толкова

отнесен, започна да изучава английски и с нищо не проявяваше симптоми на параноята. Той бе напълно нормален. КИ стигаше деветдесет, което отговаряше на средното ниво. И не помнеше кой е той. Въобще не се сещаше за нищо преди да постъпи в Мидуилската болница, абсолютно нищо. Очевидно това бе цената за оздравяването му.

Брайдън се сещаше за причината. Той наложи мнението си на разочарованите колеги, които сега искаха да изпробват хипнозата, „серумът на истината“ или още нещо подобно с което да пробият издигнатата преграда в съзнанието на Джон Кингмън.

– Ние дори не можем да се досетим, какво го е изкарало от релсите – разсъждаваше докторът. – Но той не е успял да го превъзмогне и е предпочел да се утешава с илюзиите или иначе казано потърсил е изход в безумието. И е живял в това си скривалище повече от век и половина, преди да се захванем с него. Ние не му предоставихме нито миг покой, не му позволихме да запази прекрасните заблудения за величие и могъщество. Ние бяхме безжалостни. Разпитвахме го, надхитрявахме го. И накрая едва не го отровихме! И заблудите му не понесоха изпитанията. Той не можеше да си признае, че не е бил прав, както не можеше да се примири с илюзиите си. Остана му само един изход – да забрави всичко. И той стана малоумен. В действителност състоянието му сега е всъщност инфантилност. Той просто е избягал в детството си. Затова неговият Ки стига само до деветдесет. Представяте ли си, какво е числото, когато е бил възрастен на планетата си. А сега разумът му е на дете. Той дори спи в ембрионално положение. И това е предупреждение. Още един опит да влезем в главата му – и ще избяга в единственото място, което още му остава: абсолютната пустота на разума; в празнотата на нероден младенец!

Той представи доказателства и те бяха неоспорими. Накрая, макар и неохотно, Джон Кингмън бе оставен на мира.

Пришълецът и сега работи в регистратурата на Мидуилската Психиатрия, защото само там ръцете с шестте пръста не предизвикват съмнителни коментарии. Той е много акуратен и напълно щастлив.

Но непрекъснато го наблюдават. Единственият въпрос на който нито той нито някой друг може да отговори е, колко време ще живее още. Сто и шестдесет и две години е само част от живота му. Но ако не го знаеш, на вид ще му дадеш най-много петдесет.

КРАЙ

© 1948 Мъри Лейнстър

Murray Leinster
The Strange Case of John Kingman, 1948

Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

СТРАННОТО ЗАТРУДНЕНИЕ (СЪНИЩА И ФАНТАСТИКА). 1994. Изд. Неохон,
Пловдив. SF Трилър, No.25. Алманах. Превод и съставителство: Сийка ПЕТРОВА,
Красномир КРАЧУНОВ, Ц. СЪМЪНЛИЕВ. Формат: 115×165. Страници: 192. Цена:
22.00 лв.

Съдържание:

Всичко в златния следобед, Робърт БЛОХ – с.3;

Молох от Белморал, Боб ФИШЕР – с.40;

Деликатно затруднение, Брайън ОЛДИС – с. 127;

Странният живот на Джон Кингман, Мъри ЛЕЙНСТЪР – с.170;

[Реклама] „Търсете «Синдик», най-новото издание на Орфия“ – с.192.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/628>]